

**GWIAZDY ZACHODNIEJ MUZYKI ROZRYWKOWEJ
W ROSYJSKIM SLANGU MŁODZIEŻOWYM
ЗВЕЗДЫ ЗАПАДНОЙ МУЗЫКИ В РУССКОМ
МОЛОДЕЖНОМ СЛЕНГЕ
WESTERN MUSIC STARS IN RUSSIAN YOUTH SLANG**

Katarzyna Kubecka

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań – Polska

Abstract: The article is devoted to the names of music stars in Russian youth slang. The number of English borrowings, which appear in the Russian youth's language, is growing rapidly. Russian youngsters are open for western music. The paper presents the processes of implementation of English names into Russian slang. The studied material shows how English words are transformed to adjust to Russian phonetics. The author of this paper proves that young people do not copy foreign words and phrases, but treat them as a basis for further modifications. They play with foreign words in order to adjust them to Russian phonetics and add humour which is a characteristic feature of youth slang.

Słowa kluczowe: slang młodzieżowy, muzyka, anglicyzmy, modyfikacje, skojarzenia fonetyczne, synonimy

Ключевые слова: молодежный сленг, музыка, англицизмы, модификация, фонетическая мимикрия, синонимы

Keywords: youth slang, music, anglicisms, modifications, phonetic mimicry, synonyms

Rosyjski język młodzieżowy, określany terminem zapożyczonym z języka angielskiego – slang¹, rozwija się nieustannie zarówno na skutek zachodzących w nim procesów słowotwórczych, jak również w rezultacie zapożyczenia leksyki z innych żargonów, mowy potocznej i języków obcych, głównie z języka angielskiego. Według definicji przedstawionej przez Andrzeja Markowskiego, anglicyzmy to wyrazy, zwroty, typy de-rywatów, formy fleksyjne, konstrukcje składniowe lub związki frazeologiczne zapożyczone do polszczyzny z języka angielskiego². Pojawiając się w języku biorcy zapożyczenia podlegają adaptacji na czterech poziomach analizy językowej, a więc fonologicznym, graficznym, morfologicznym i semantycznym³. W języku rosyjskim ekspansja anglicyzmów

¹ Określenie – slang – wypiera stosowane do tej pory w rosyjskiej lingwistyce określenie – жаргон. Zob.: *Молодежный сленг: толковый словарь*, Т. Г. Никитина, Москва 2009, s. 3.

² *Nowy słownik poprawne polszczyzny*, pod red. A. Markowskiego, Warszawa 1999, s. 1773.

³ E. Mańczak-Wohlfeld, *Morfologia zapożyczeń angielskich w językach europejskich*, „Studia Linguistica Universitas Jagiellonicae Cracoviensis” 2008, nr 125, s. 113.

związana jest z wysokim wartościowaniem anglosaskiej kultury i popularnością anglojęzycznych filmów, seriali i piosenek wśród młodego pokolenia.

Pojawienie się w Rosji muzycznego kanału telewizyjnego MTV pod koniec lat 90. ubiegłego stulecia oraz zagranicznych czasopism muzycznych wywołało na tamtejszym rynku muzycznym ogromną leksykalną lawinę zagranicznych zespołów i solistów z Anglii, Irlandii, Stanów Zjednoczonych, Kanady, Niemiec, Austrii, Szwecji, Norwegii, Francji, Australii a nawet z Brazylii. Młodzież jako część społeczeństwa najbardziej podatna na obce wpływy i nowinki językowe została „zasypana” wieloma obco brzmiącymi nazwami. Jakie metody stosują, aby przystosować obcojęzyczne nazwy, jakie pojawiają się w ich kręgu zainteresowań, do wymogów rosyjskiej wymowy? Czy mechanizmy zapożyczeń tej warstwy leksykalnej są takie same jak w innych pożyczkach językowych, np. w przypadku słownictwa komputerowego?

Wraz z dynamicznym rozwojem internetu w Rosji pojawiło się też wiele portali oferujących (nie zawsze z legalnych źródeł) zagraniczne filmy i muzykę. To wywołało z kolei prawdziwą plagę piractwa internetowego. W takiej sytuacji Duma Państwowa Federacji Rosyjskiej wprowadziła w pierwszym czytaniu tzw. ustawę piracką, która weszła w życie z dniem 1 sierpnia 2013 roku. Jej celem była ochrona praw producentów filmowych i telewizyjnych w internecie przed taką formą piractwa. Ustawa ta zezwalała na blokowanie przez operatorów dostępu do zasobów stron internetowych, na których można było nielegalnie oglądać filmy lub słuchać muzyki⁴. Młodzież rosyjska, a w szczególności użytkownicy serwisu społecznościowego ВКонтакте (rosyjskiego odpowiednika serwisu Facebook) bardzo żywiołowo zareagowała na sytuację, gdy na portalach internetowych zaczęto blokować dostęp lub nawet usuwać muzyczne utwory obcojęzycznych artystów. Znaleźli oni jednak sposób, aby skutecznie obejść tą ustawę: utwory zagranicznych wykonawców zaczęły pojawiać się pod „zmodyfikowanymi” nazwami. W celu ułatwienia orientacji w „nowych” nazwiskach piosenkarzy i nazwach zespołów muzycznych w serwisie ВКонтакте zamieszczony został również ich wykaz, który liczy ponad 100 określeń⁵.

W niniejszej pracy postaramy się chociaż w części odpowiedzieć na zadane na wstępie artykułu pytania i prześledzić sposoby adaptowania muzycznego słownictwa – nazw grup muzycznych i wykonawców – przez socjolekt młodzieży. Wskażemy także tendencje i modyfikacje

⁴ У людей отнимают любимую игрушку, [w:] źródło elektroniczne: <http://www.gazeta.ru/social/2013/07/31/5535733.shtml> (31.07.2013).

⁵ Вы знаете, как заработать на просмотре tv и фильмов без рекламы прямо сейчас?, [w:] źródło elektroniczne: <http://liubimie.ru/shifry-muzyki-vkontakte/> (16.06.2013).

językowe, jakie da się zaobserwować zarówno w zasobach słownikowych, jak również na portalu społecznościowym.

Podstawę do obserwacji stanowią młodzieżowe określenia 5 popularnych piosenek, 15 piosenkarzy oraz nazwy 57 zespołów muzycznych, które znalazły się w słowniku młodzieżowego slangu, zatytułowanym: *Молодежный сленг: толковый словарь* T. G. Nikitinej oraz określenia 32 piosenek, 20 piosenkarzy, 60 zespołów przedstawionych w wykazie na portalu ВКонтакте.

Analiza zgromadzonego materiału pozwala zauważyć, że słownictwo to nie podlega takim samym zmianom, jakim zazwyczaj podlegają obcojęzyczne wyrazy w procesie zapożyczenia ich przez język biorcy. Co się zatem dzieje z nazwami zagranicznych muzyków i zespołów, gdy pojawiają się one w socjolekcie młodzieżowym? Przyjrzyjmy im się dokładniej.

Najszybszą metodą wprowadzenia obcojęzycznego słowa do języka jest tłumaczenie. Przykłady takie można odnaleźć wśród anglojęzycznych imion artystów lub nazw zespołów, które są tłumaczone na język rosyjski. Są to np.: *Дверь* – „The Doors” (*door* – drzwi), *Мальчики из зоомагазина* – „Pet Shop Boys” (*boys* – chłopcy, *pet shop* – sklep ze zwierzętami), *Пистолеты*, *Сексуальные Пистолеты* – „Sex Pistols” (*pistol* – pistolet), *Холодные игры* – „Coldplay” (*cold* – zimny, *play* – gra), *Мой Химический Романс* – „My Chemical Romance”, *Ночное желание* – „Nightwish” (*night* – noc, *wish* – życzenie), *Зеленый День* – „Green Day” (*green* – zielony), *Клюква* – „The Cranberries” (*cranberry* – żurawina), *Черная Суббота* – „Black Sabbath”, *Пятая Гармошка* – „Fifth Harmony”, *Суперсмерть* – „Megadeth” (*death* – śmierć), *Милый Безрассудок* – „The Pretty Reckless”, *Кукло-убийство* „Murderdolls” (*doll* – lalka), *Взбудораженный* – „Disturbed” (*disturbed* – poruszony), *Все Время Низкий* – „All Time Low”, *Перцы* – „Red Hot Chilli Peppers” (*peppers* – papryka).

Wywają jednak niedokładne tłumaczenia, np. *Далекое движение* – „Far East movement” (*Far East* – Daleki Wschód), *Северные Мартышки* – „Arctic Monkeys” (*arctic* – arktyczny), *Маленькие Блендеры* – „Little Mix” (*blender* – mikser, blender).

Tłumaczone są również imiona piosenkarzy, np.: *Павел Макаров* – Paul McCartney, *Павел Семенов* – Paul Simon (*Paul* – Павел), *Жора Харин* – George Harrison, *Жора Мишкин* – George Michael (*George* – Джордж – Георгий – Жора). Pomysłowe jest tłumaczenie tylko nazwisk artystów, np. *Западный Каньон* – Kanye West (*west* – zachód), *Лишь Ключ* – Alicia Keys (*keys* – klucze), bądź części oficjalnych nazw zespołów: *Безрассудные* – „The Pretty Reckless”, *Хромой Бизнес* – „Limp Bizkit” (*limp* – chromy, kulawy), *Ломая Бенджамина* – „Breaking Benjamin” (*break* – łamać), *Спроси Александрию* – „Asking Alexandria” (*ask* – pytać),

Одна Деревня – „One Republic”, *Одна Долинушка* – „One Direction” (*one* – jeden). Nie tylko język angielski jest źródłem tłumaczeń. Ciekawym słowem jest mianowicie slangowe określenie zespołu *Летающий Смит*. Powstało ono z połączenia pierwszego członu słowa *aero-*, które pochodzi z języka greckiego (gr. *aer.*) i oznacza powietrze, przetłumaczonego na język rosyjski jako *Летающий* z drugą, anglojęzyczną częścią nazwy zespołu *смит* (*Аэро – смит / AeroSmith*).

Najbogatszą, biorąc pod uwagę ilość odnotowanych nazw, i zarazem językowo najciekawszą metodą „rusyfikowania” obcojęzycznych nazw jest tworzenie słów na podstawie fonetycznego skojarzenia (фонетическая мимикрия / фонетическая ассоциация). Metoda ta zainspirowała młodzież do utworzenia licznych leksemów. Są to rosyjskie słowa, które powstały na tle podobieństwa brzmieniowego. Słowa angielskie modyfikowane są w celu osiągnięcia efektu humorystycznego – charakterystycznego dla socjolektu młodzieżowego. Rozpatrzymy zatem przykłady określeń muzyków i grup muzycznych.

Niektóre przeróbki przezwisk gwiazd muzyki tworzone są na podstawie ich podobieństwa dźwiękowego do rosyjskich słów, np.: *Силикон* – młodzieżowe określenie kanadyjskiej piosenkarki Celin Dion utworzone zostało na podstawie podobieństwa brzmieniowego terminu chemicznego *silikon* i imienia artystki *Селин* (*Селин Дион / Celin Dion*); *Шприц* – żartobliwe określenie piosenkarza Prince utworzone zostało na podstawie podobieństwa jego pseudonimu do rosyjskiego określenia strzykawki – *шприц* (*Принц / Prince*). Pseudonim amerykańskiego rapera Eminema został skojarzony z krzemieniem (w odpowiedniej, podobnie brzmiącej formie): *Кременем* (*Eminem*). W jednym przykładzie analizowanego słownictwa nazwisko skojarzone zostało z żargonowym określeniem papierosa z narkotykiem (*долбан*) – *Доктор Долбан* (*Doktor Alban*). Określenie piosenkarza *Морж Майкл* mogło zostać utworzone na podstawie podobieństwa dźwiękowego spółgłoski rosyjskiej *дж* (wymowa pierwszej i ostatniej litery imienia *George* (*Джордж Майкл / George Michael*) i spółgłoski *ж* (w słowie *морж* – *mors*); podobnie w przypadku młodzieżowego określenia piosenkarza Micka Jaggera: *Мик Жаден* (*Мик Джаггер*), w którym pierwsza litera nazwiska (prze-czytana zgodnie z zasadami angielskiej fonetyki, tj. *j* – *дж*) skojarzona została z rosyjskim czasownikiem).

Równie ciekawe są przykłady nazw zespołów muzycznych. Jedno z młodzieżowych określeń zespołu „Bon Jovi” – *Боржоми* powstało na tle podobieństwa brzmieniowego nazwy zespołu i wody mineralnej pochodzącej z miasta Bordzomi w Gruzji. Fonetyczna wymowa nazwy grupy „The Cure” przypomina w wymowie leksem *куры* – *kury*. Bazując na pomysłowości i żartobliwych skojarzeniach młodzieży zostało też

utworzone inne określenie tego zespołu, również związane z kurami, *курятник* – kurnik. Nazwa zespołu muzycznego „Slayer” skojarzona została na płaszczyźnie fonetycznej z nazwą zawodu *слесарь* – ślusarz. Pozostałe nazwy motywowane podobieństwem brzmieniowym wyrazów to np.: *мастеровой* – robotnik, rzemieślnik (Masterboy); *смак* – smak (Смоуки / Smokie); *баобаб* – gatunek drzewa (АББА / Abba); *тихоход* – powolny, niemrawy (Technohead); *прокол камеры* – przebicie dętki (Прокол харум / Procol Harum); angielska wymowa nazwy brytyjskiego zespołu „Oasis” przypomina nazwę samochodu terenowego UAZ (Уазик). W analizowanym słownictwie znalazł się też termin medyczny *пролежни* – odleżyny. Efekt komiczny w tym przykładzie został osiągnięty przez zbieżność fonetyczną tej nazwy z zespołem muzycznym „Prodigy”. Pomysły slangowych określeń grup podsyłają nawet fragmenty nazw zespołów, np. pierwsza część nazwy zespołu „Metallica” wystarczyła do skojarzenia go z nazwą zawodu *металлург* (metalurg, hutnik), przedmiotu codziennego użytku *метла* (miotła), lub *метелица* (zamieć, zawieja); końcówka nazwy zespołu „Синдирелла” (Cindirella), – *елла*, podsunęła młodym ludziom skojarzenie foniczne z nazwą bakterii – salmonella *сальмонелла*; młodzieżowe określenie brazylijskiej grupy muzycznej „Sepultura” utworzone zostało na podstawie podobieństwa brzmieniowego zakończenia tej nazwy, –*тура*, do rosyjskich słów *скульптура* (rzeźba) i *физкультура* (kultura fizyczna, gimnastyka). Słowa *сноха* (synowa) i *блоха* (pchła) są humorystycznymi młodzieżowymi określeniami zespołu „A-ha”, powstałymi na podstawie skojarzenia drugiego członu nazwy tego zespołu (-ha) z rosyjskimi słowami. Nazwy mogą być utworzone również na podstawie zbieżności fonetycznej z rzeczownikami zaczerpniętymi z języka potocznego, np.: brytyjski zespół rockowy „Duran – Duran” w socjolekcie młodzieżowym otrzymał nieco ironiczne określenie *дурак* – dureń, głupiec (*Дурак – Дурак / Duran – Duran*).

Ciekawa jest grupa nazwisk wokalistów, członków zespołów opartych na tle podobieństwa akustycznego do rosyjskich przymiotników, np. *больной* (*больной* – chory, Дитер Болен / Dieter Bolen – lider i wokalista grupy Modern Talking); *Гриша Старый* (Ринго Стар / Ringo Starr); *Томми захворал / заболел* (*захворать, заболеть* – zachorować, Томи Болен / Tomi Bolin); *Пол Накаркал* (*каркать* – krakać, Пол Маккартни / Paul McCartney); *Рыжий* (*рыжий* – rudy, Erasure – brytyjska grupa muzyczna); *Бон жеваный* (*жеваный* – przeżuty, wymięty, Bon Jovi – amerykański zespół rockowy); *Нерванный, Нирвана* – *нисшита* (Нирвана / Nirvana); *Продажные* (Priodigy); czasowników: *Подержи* (*подержи* – potrzymaj), *Попридержи* (*попридержи* – przytrzymaj, Продиджи / Prodigy); *Юра охрип* (*охрип* – ochrypnął, Uriah Heep); *мотя хрюкнул* (*хрюкнуть* – chrząknąć, Мотли Крю / Motley Crue). Jeden z leksemów został sko-

jarzony z czasownikiem pochodzącym z gwary więziennej: *Джо кокнул* (*кокнуть* – zabić⁶, zaciukać⁷ Джо Кокер / *Joe Cocker*); są też słowa utworzone na podstawie z podobieństwa brzmieniowego do wulgarnych określeń, np.: *Дип перднул* (*перднул*, Дип Перпл / *Deep Purple*), *Ей Рожа* (*рожа*⁸ – gęba, Erasure), *В морду толком* (*морда* – rusk, morda, Модерн Токинг / *Modern Talking*) *Отвяжись* (*Bee Gees*). W analizowanym słownictwie znalazły się również słowa, które są dowcipnymi przeróbkami zagranicznego nazwiska, przypominających brzmieniowo nazwiska Stalina – *Ринго Сталин* (Ринго Стар / *Ringo Starr*) lub Lenina – *Женя Ленин* (Джон Леннон / *John Lennon*). Równie interesująca jest grupa nazw niektórych zagranicznych wykonawców powstałych na tle podobieństwa brzmieniowego do typowych rosyjskich imion i nazwisk: *Иван Харин* (Ван Хален / *Van Halen*), *Юра Архипов* (Uriah Heep), *Павел Макаров*, *Павел Макаренко*, *Паша Макаров*, *Паша Макаренко* (Пол Маккартни / *Paul McCartney*), *Павел Семенов* (Пол Саймон / *Paul Simon*), *Жора Харченко* (Джордж Харрисон / *George Harrison*), *Жора Мишин*, *Жора Михайлов* (Джордж Майкл / *George Michael*), *Экатерина Перрова* (*Kate Perry*), *Маруся Стальная* (*Miley Cyrus*), *Эдуард Шарманкин* (*Ed Sheeran*), *Битлевич* (Битлз / *Beatles*), *Майкл Васильевич* (*Michael Jackson*). Ten piosenkarz doczekał się też innych zmodyfikowanych form swojego nazwiska, a mianowicie *Мишель с Джеком* и *Михаил Джинс*. Szczególnie ciekawą modyfikacją imienia i nazwiska piosenkarki jest *Аврора Лавионова* (*Avril Lavigne*). Została ona utworzona na podstawie skojarzenia imienia artystki z *Aurora* – rosyjskim okrętem, symbolem Rewolucji Październikowej w Rosji, a nazwisko *Lavigne* skojarzone zostało z typowym rosyjskim nazwiskiem *Лавионов*.

Pomysłowość językowa młodych ludzi mająca na celu osiągnięcie efektu humorystycznego doprowadza nawet do wyłapywania z nazwisk wokalistów i zespołów muzycznych pojedynczych słów i przerabiania ich na rosyjskie słowa, a nawet zwroty. Przytoczmy przykłady: *Калека без ног* (Кайли Миноуг / *Kylie Minogue*); *Вырос в мазуте* (Эрос Рамазотти / *Eros Ramazotti*); *Про ди-джея* (Продиджи / *Prodigy*); *Лосось в Рио* (*Los del Rio*); *Напал на деда, На пальме дед* (*Nepalm Death*); *Дед вломит, Дед помер* (*Death Vomit*); *Домик из ваты* (*Demi Lovato*), *Ванна без дверей* (*Lana del Rey*), *Мыло с Сайрой* (*Miley Cyrus*), *Шарады в Аду* (*Sade*), *Джиган и Бомбер* (*Justin Bieber*), *Сладкий Гномик* (*Selena Gomez*), *Торт от Тиффани* (*Tiffany Thorton*), *Шарик с Ледом* (*Cher Lloid*), *Брюки с Марса* (*Bruno Mars*), *Мир ванны* (*Nirvana*) *Диджей с района* (*David*

⁶ *Słownik Online. Ru*, [w:] źródło elektroniczne: <http://slovari-online.ru/> (31.07.2013).

⁷ *Открытый словарь русско-польски*, 8.2007, Copyright (c) Jerzy Kazojć – 2007 r. (06.05.2007).

⁸ *Словарь русского арго*, [w:] źródło elektroniczne: <http://www.gramota.ru/slovari/argo/> (31.07.2013).

Guetta). Niektóre mogą wydawać się nawet trochę absurdalne, chociażby: *Кролик Стонет*, *Роги Стонут* (Rolling Stones / Роллинг Стоунз), utworzone na podstawie zbieżności fonetycznej wyrazów *ролинг* do *кролик* lub *роги* i drugiego członu nazwy – *стоунз* do czasowników *стонет* lub *стонут*.

Zaobserwować można i inne procesy słowotwórcze:

- półkalka: Ten sposób zapożyczenia anglicyzmów polega na dodaniu obcojęzycznemu słowu sufiksu lub prefiksu typowego dla języka rosyjskiego. Połączenie obcego słowa z rosyjskimi afiksami nadaje „rusyfikowanej” nazwie żartobliwego charakteru. Występują one w pojedynczych leksemach, utworzonych za pomocą następujących przyrostków: **-ак**: *битлак* (Beatles); **-юган**: *битлюган* (Beatles); **-юк**: *битлюк* (*Битлз* / Beatles); **-щик**: *синдерельщик* (Синдерелла / Cindirella); **-ец**: *пойзонец* (Пойзон / Poison);

- skrócenie: *Макар* (Пол Маккартни / Paul McCartney); *Жора Харин* (Джордж Харрисон / George Harrison); *Скорпы* (Скорпионз, Scorpions); *Цеппы* (Led Zeppelin); ciekawym jest przykład pseudonimu scenicznego amerykańskiego rapera – Pitbul, które, potraktowane jako skrócenie, zostało odczytane jako *Петя с бутылкой*.

- złożenia: *Бомжи*, *Боржоми* (Бон Джови, Bon Jovi). Szczególnie ciekawym przykładem jest słowo *бомжи* powstałe w wyniku złożenia obu członów nazwy zespołu „Bon Jovi”, a które w języku potocznym jest określeniem bezdomnych;

- literowanie: odbywa się zgodnie z fonetyką angielską, np.: *Ар И Эм* (REM), *Эм и Эм* (Eminem), *Дипи* (Дип Перпл / od angielskiej fonetycznej wymowy pierwszych liter nazwy zespołu Deep Purple – di – pi), *Диси* (od angielskiej fonetycznej wymowy pierwszych liter drugiego członu nazwy zespołu „AC-DC” – disi (lub w wariacie – Дисы);

- metateza (przestawienie sylab lub dźwięków): *Барана мама* (Бананарама / Bananarama), *Бей об фейс* (Эйс оф Бэйс / Ace of Base), *Парамор* (Pararome). W wyniku zabawy w przestawiania liter pojawiają się podobnie brzmiące słowa, które istnieją w języku ogólnym, np. *Никита Таракан* (таракан – karaluch, Танига Тикарам / Tanita Tikaram), *баба* (Абба / Abba). Po przestawieniu liter w nazwie angielskiej grupy „Слэйд” (Slade) otrzymujemy podobnie brzmiące słowo – *след* (śląd, trop), które jest młodzieżowym określeniem tego zespołu;

- ерентеза (wstawienie dźwięku lub sylaby): *Патрисия Квас* (Патрисия Каас / Patricia Kaas), *Пижон* (Элтон Джон / Elton John), *Жаба* (Абба / Abba), *Банановая рама* (Бананарама / Bananarama); *Полинкин Парк* (Linkin Park).

- dodawanie lub odejmowanie dźwięków: *Карлос Сатана* (Карлос Сантана / Carlos Santana), *Кролик стонет* (Роллинг Стоунз / Rolling

Stones), *Баобаб*, *Жаба* (Абба / Abba), *Бисквиты* (Лимп Бискит / Limp Bizkit);

- zamiana dźwięków: *Ринг* (Sting), *Свин* (Квин / Queen) *Щорс* (Дорз / Doors); *Сиси-Писи* jest żartobliwym określeniem zespołu „АС / DC”, w którym pierwsze litery obu członów nazwy, tj. *A* i *D* zostały zamienione na *C* i *P* (czytane zgodnie z wymową angielską (odpowiednio – *C* czyt. *Si*, *P* czyt. *pi*). Zabawne jest młodzieżowe określenie zespołu „U2”: *Ту – Ту*. Powstało ono przez zamianę pierwszej litery w fonetycznej wymowie samogłoski *U* (czyt. *ju*, zamiana *j* na *t*) i zostawieniem drugiej części nazwy bez zmian, tj. przeczytanie cyfry 2 po angielsku (*tu*);

- użycie liczby mnogiej: niektóre nazwy zespołów przechodząc do języka młodzieżowego przyjmują formę liczby mnogiej mimo, że w oryginalnej formie występowały w liczbie pojedynczej. Przytoczmy przykłady: *Квины* (Queen), *Киссы* (Kiss), *Куры* (the Cure), *Крюки* (Motley Crue); w przypadku grup, których nazwa składa się z dwóch członów końcówka liczby mnogiej dodawana jest tylko do jednego z nich, który staje się slangowym określeniem zespołu, np. *Бичи* (Бич Бойс / Beach Boys), *Мейдены* (Iron Maiden), *Цептелины*, *Цеппы* (Lez Zeppelin); w dwu przypadkach liczba mnoga tworzona jest albo z pierwszego, albo z drugiego członu nazwy zespołu: *Флойды*, *Пинки* (Pink Floyd), *Бисквиты*, *Лимпы* (Limp Bizkit), *Криденсы* (Криденс Клируотер Ривайвл / Credence Clearwater Revival). W jednym przypadku liczba mnoga utworzona została od anglicyzmu, który w oryginalnej formie jest przymiotnikiem *Роллинг*, a mimo to dodawana jest do niego końcówka liczby mnogiej rzeczownika: *Роллинги* (Роллинг Стоунз / Rolling Stones). Są też nazwy zespołów, które wzorując się na liczbie mnogiej w wersji angielskiej tworzą zrusyfikowane formy liczby mnogiej dodający rosyjskie końcówki *-ы*: *Битлы* (The Beatles), *Депешисты* (Depeche Mode), *Стоуны* (Rolling Stones), *Скорпы*, *Скорпионы* (Скорпионз / Scorpions), lub *-и*: *Скорпиени*; pomysł utworzenia liczby mnogiej od nazwy zespołu „Duran – Duran” – *Дюраны* mogło nasunąć dwukrotne powtórzenie tego samego członu (*duran*) w nazwie⁹.

W niektórych przypadkach młodzieżowe określenie zespołu muzycznego stanowi tylko jeden z członów nazwy oficjalnej, jest to pierwszy człon, np.: *пинок*, *пинки* (Пинк Флойд / Pink Floyd), *депеша* (Депеш Моуд / Depeche Mode), *криденсы* (Криденс Клируотер Ривайвл / Credence Clearwater Revival), *ролинги* (Роллинг Стоунз / Rolling Stones), lub drugi: *крюки* (Мотли Крю / Motley Crew), *мейдены* (Айрон Мэйдэн / Iron Maiden), *стоун* (Роллинг Стоунз / Rolling Stones), *флойды* (Пинк Флойд / Pink Floyd), *дисы* (АС / DC). W jednym przypadku

⁹ Э. М. Береговская, *Молодежный слэнг: формирование и функционирование*, „Вопросы языкознания” 1996, № 3, s. 35.

slangowe określenie grupy muzycznej zaczerpnięte zostało ze środkowego członu nazwy: *чили* (Ред Хот Чили Пепперс / Red Hot Chili Peppers). Pomysłowo podeszli młodzi miłośnicy muzyki hip-hop do nazwy amerykańskiej grupy muzycznej „Onyx”. Czytają oni tę nazwę zgodnie z zasadami rosyjskiego alfabetu, a miłośników tego rodzaju muzyki określają mianem *опухлики* (*опух* + *лики*).

Kolejnym etapem adaptacji zapożyczonego słowa jest jego zdolność o budowania mniej lub bardziej rozbudowanych ciągów synonimicznych, poczynawszy od 2 synonimów następujących artystów: *Маруся Стальная*, *Мыло с Сайрой* (Miley Cyrus), *Кременем*, *Эм и Эм* (Eminem), nazw grup: „Квин” (Queen): *Квины*, *Свин*, Лимп Бискиг (Limp Bizkit): *Бисквиты*, *Лимпы*, „Нирвана” (Nirvana): *Нерваный*, *Нирвана* – *нисшита*, Дед Вомиг (Death Vomit): *Дед вломит*, *дед помер*, Дип Пепл (Deep Purple): *Дип пернул*, *Ди – Пи*, Мотли Крю (Motley Crue): *Крюки*, *мотя крьюкнул*, Напалм Дез (Napalm Death): *На пальме дед*, *напали на деда*, Сепультура (Sepultura): *Скульптура*, *физкультура*, Юрай Хип (Uriah Heep): *Юра архипов*, *Юра орхип*, Эйража (Erasure): *Эй*, *рожа*, *Рыжий*, Эйс Оф Бэйс (Ace of Base): *Аси – басы*, *бей об фэйс*; do 3 synonimów: *Мишель с Джеком*, *Майкл Васильевич*, *Михаил Джинс* (Michael Jackson), Пинк Флойд (Pink Floyd): *Пинок*, *пинки*, *флойды*, Роллинг Стоунз (Rolling Stones): *Роги стонут*, *роллинги*, *Стоуны*, Бон Джови (Bon Jovi): *Бомжи*, *Бон Жеваный*, *Боржоми*, Абба (Abba): *Баба*, *баобаб*, *Жаба*, Криденс (Creedence Clearwater Revival): *Криденсы*, *Сриво блевота с грибами*, *Криденс блеуотер ругайл*, Скорпионз (Scorpions): *Скорпени*, *скорпионы*, *скорпы*; do rzędu 4 synonimów: Битлз (The Beatles): *Битлаки*, *битлюганы*, *битлюки*, *битлы*, Лед Зеппелин (Led Zeppelin): *Леди запели*, *леди запали*, *цеппы*, *цеппелины*, Металлика (Metallica): *Виталик*, *Металиса*, *Метелиса*, *метла*, do rzędu 5 synonimów nazwy Продиджи (Prodigy): *Про ди – джея*, *подержи*, *попридержи*, *продажные*, *пролежни*.

W analizowanym przez nas najnowszym słownictwie, zgromadzonym na portalu ВКонтакте, przedstawionych jest wiele innych określeń muzyków i zespołów muzycznych, które wykraczają poza przedstawione w niniejszym artykule metody „modyfikacji”. Zwracają one jednak uwagę swoją oryginalnością. Przytoczmy przykłady: *Баяюшка* (Beyonce), *5 чуваков* (Marron 5), *Динозавры* (Deep Purple), *Хромой Бизнес* (Limp Bizkit), *Рокерские Крутышки* (AC / DC), *Диджей с Района* (David Guetta), *Брат Гримми* (Aiden Grimshaw), *Просто Ри* (Rihanna), *Лада Гага* (Lady Gaga), *Христиану Агилира* (Christina Aguilera), *Шкура* (Shakira), *Витина Хуста* (Whitney Huston), *Бабка* (Madonna).

Zgromadzony na potrzeby niniejszego artykułu materiał dowodzi ogromnej popularności zachodniej muzyki wśród rosyjskiej młodzieży. Zapożyczone słowo rzadko kiedy jednak pozostaje w języku w swojej

oryginalnej formie. Mamy tu też do czynienia z transformacją imion lub nazwisk muzyków, nazw zespołów na język rosyjski. W większości przykładów widać, że słowo angielskie, pojawiwszy się w rosyjskim slangu, zostaje błyskawicznie poddane „fonetycznej obróbce” czyli różnorodnym modyfikacjom mającym na celu dopasowanie go do istniejącego już słownictwa rosyjskiego. Służą do tego rozmaite sposoby, stosowane również w przypadku zapożyczeń w języku potocznym. Niektóre nazwy grup muzycznych lub muzyków są połączeniem różnych metod słowotwórczych, np. *Хора Харин* jest młodzieżowym określeniem jednego z muzyków zespołu „The Beatles”, którego imię zostało zamienione ekwiwalentem w języku rosyjskim (Грегорий – Жора), a nazwisko zostało skrócone (Джордж Харрисон / George Harisson), lub w nazwie zespołu *Летающий Смит*, w którym tylko pierwsza część nazwy (*aero-*) zostaje przetłumaczona na język rosyjski, druga natomiast pozostaje bez zmian (*Aerosmith*). Sam proces zapożyczania nazw nosi specyficzny charakter, ponieważ w tworzeniu rosyjskiego odpowiednika wokalistów lub nazw grup muzycznych i tworzenia całych serii synonimów nie chodzi o precyzję znaczeniową. Wiele bowiem slangowych określeń, będących podstawą niniejszej analizy, występuje w równoważnych znaczeniowo wariantach, np. Джордж Майкл / George Michael (3 synonimy): *Жора Мишин, Жора Михайлов, Морж Майкл*, grupa „Bon Jovi” – (3): *Бомжи, Бон жеваный, Боржоми*, a grupa „Продиджи” (Prodigy) występuje aż w 5 synonimicznych określeniach: *Про ди-джея, Подержи, Попридержи, Продажные, Пролежи*. Dobór środków językowych wynika z pomysowości i spontaniczności młodego człowieka, podporządkowany jest wyłącznie dążeniu do osiągnięcia efektu humorystycznego i wyrażenia ekspresywności samej wypowiedzi. Młodzież potrafi bawić się słowem i wykorzystywać oryginalne skojarzenia do budowy nowych słów i wyrażań ubarwiających ich wypowiedzi. Mimo fascynacji zachodnią muzyką i znajomości nazw wielu zagranicznych solistów i grup reprezentujących różne gatunki muzyki, młodzi ludzie nie kopiują ich w bezmyślny sposób, ale traktują jako podstawę do zabawnych „słowno-fonicznych modyfikacji”.